

# Økonomihåndboken

## 11 Finansforvaltning

### 11.4 Regel for rapportering ved langsiktige plasseringer (forvaltningsfondet)

Sist oppdatert: 16.01.2020

Gjelder fra: 02.05.2011

Revisjonsnr: 3

Godkjent av: Direktør for virksomhetsstyring og økonomi

Utarbeidet av: Budsjett- og analyseenheten

---

#### 1 Formål

Formålet med denne regelen er å fastsette standard for rapportering av finansielle investeringer til administrasjonen, politiske organer og allmennheten.

Målsetning med å sette krav til rapportutforming, beregningsmetoder, fastsettelse av mottagere og utgivelsesfrekvens er å sikre oppdatert kvalitetsinformasjon i rapporteringen for å:

- Sette foresatte i stand til ha styring og føre kontroll med investeringsaktiviteten
- Vanskeliggjøre manipulering av investeringsresultatene for eventuelt å skjule dårlige resultater og økonomiske misligheter
- Muliggjøre en mer rettferdig sammenligning av resultatene for evaluering av kvaliteten på forvaltningstjenestene

#### 2 Omfang

Reglen gjelder for alle som har oppgaver i forbindelse med langsiktige plasseringer iht reglement for finansforvaltning pkt 8.

#### 3 Ansvar/myndighet

Ansvar og myndighet for ajourhold av disse reglene tilligger Budsjett- og analyseenheten / finansforvalter.

#### 4 Definisjoner

#### 5 Beskrivelse/fremgangsmåte

Her følger en nærmere beskrivelse av reglene for rapportering fra forvaltningsfondet, dvs kommunens langsiktige plasseringer.

## 5.1 Avkastningsmåling

Følgende retningslinjer gjelder for resultatrapporteringen:

- Total avkastningen skal måles som avkastningen i norske kroner i % av markedsverdijustert investert kapital i perioden (tidsvektet avkastning).
- Delårs- og årsresultatene skal beregnes ved å kjede månedsresultatene sammen slik at de dekker hele perioden.
- Eiendelene skal verdifastsettes etter markedsverdi prinsippet og der man ikke har disse, benyttes konsistente (over tid) metoder som best mulig reflekterer markedsverdier.
- Perioder som er kortere enn 1 år skal ikke omgjøres til årlig basis (pro anno)
- Avkastningsberegningene skal inkludere alle resultatelementene i forvaltningen av aktiva og disse skal periodiseres på månedlig basis.
- Handedatoen skal benyttes ved periodisering av inngåtte ikke oppgjorte transaksjoner
- Beregninger skjer iht den internasjonale standarden GIPS (Global Investment Performance Standard)

## 5.2 Delporteføljer / vekting

Investeringsporteføljen skal deles opp i delporteføljer i henhold til hvem som forvalter midlene og egenskapene til de forvaltede midler (f. eks. pr aktivaklasse).

Ved beregning av totalavkastning for investeringsporteføljen for hver delperiode skal hver delporteføljes periodeavkastning (tidsvektet avkastning) multipliseres med faktorer som tilsvarer den åpningsvekten hver delportefølje har hatt i delperioden. Vekten (faktoren) pr delportefølje blir dermed delporteføljens markedsverdi i begynnelsen av hver delperiode i % av totalt investert kapital til markedsverdi ved begynnelsen av hver delperiode. Vektene summerer seg opp til 100%.

## 5.3 Bruk av referanseindeks

Alle rapporter om investeringsresultater skal inneholde sammenligninger med referanseindekser som bestemt i reglement for finansforvaltning (jfr. punkt 8.4.4) for tilsvarende måleperiode.

Følgende referanseindekser skal benyttes for å sammenligne avkastnings- og risikoresultatene i delporteføljene:

1. Globale aksjer: Morgan Stanley Capital International (MSCI) All Contry (valutasikret til NOK)
2. Norske rentepapirer: Oslo Børs Statsobligasjonsindeks (iht gjeldende mandat)
3. Utenlandske rentepapirer: JPM Government Bond Index Global Total Return Index (iht gjeldende mandat)
4. Bankinnskudd: Oslo Børs Statsobligasjonsindeks (ST1X)

Referanseindeksavkastningene skal rapporteres sammen med porteføljeavkastningene i resultatrapportene.

#### 5.4 Måling av risiko

Følgende risikomål skal benyttes ved resultatrapporteringen til Rådmannen:

1. Standardavvik skal brukes som mål på investeringsrisiko, hvor risiko er definert som avvik fra forventet avkastning. Historisk måles risiko som standardavvik målt som gjennomsnittet av absolutt avvik (uten å ta hensyn til fortegn) fra gjennomsnittsavkastningen av de månedlige delperioderesultatene i perioden.
2. "Tracking error" skal brukes som mål på investeringsrisiko, hvor risiko er definert som avvik fra referanseindeksavkastningen. "Tracking error" er standardavviket av mer-/mindreavkastning av de månedlige delperioderesultatene i perioden. Resultatet regnes alltid om til pro anno – basis (månedlig tall multipliseres med roten av 12).
3. "Info ratio" skal brukes som relativt mål på risikojustert avkastning. Den måler forvalterresultatet. Historisk måles "Info ratio" som delporteføljens gjennomsnittlig mer-/mindreavkastning i forhold til definert referanseindeks delt på delporteføljens "tracking error" i perioden i forhold til samme referanseindeks. Teller og nevner regnes alltid om til pro anno – basis.
4. "Sharpe's ratio" skal brukes som absolutt mål på risikojustert avkastning. Den sier noe om hvor mye ekstra avkastning en oppnår ut over risikofri rente ved å påta seg en gitt risiko. Historisk måles "Sharpe's ratio" som delporteføljens mer-/mindreavkastning i forhold til risikofri rente delt på delporteføljens standardavvik.
5. Rentefølsomheten skal beregnes ved hjelp av varighet (durasjon) som er betalingsstrømsvektet tid (målt i antall år) for netto inntektsstrøm fra investeringen. En rentefølsomhet på 1 %, dvs. at hvis renten stiger med gjennomsnittlig 1% poeng vil investeringen synke med gjennomsnittlig 1 % i markedsverdi. Rentefølsomhet (modifisert durasjon) fremkommer ved å dividere varigheten med (1+markedsrenten).

Ved rapportering til kommunestyret benyttes de relevante risikomål som fremkommer av finansreglementet punkt 9.1.1. De langsiktige plasseringene skal iht. finansreglementet punkt 9.1.2 inngå i stresstesting av den samlede finansforvaltningen, inkludert kortsiktige plasseringer og gjeld.

#### 5.5 Rapporteringsdistribusjon / frekvens / horisont

Følgende rutiner skal gjelde for rapportering vedrørende forvaltningsresultatene:

- Månedlig skal kommunens ledelse få en oversikt over avkastningen siste måned samt avkastning hittil i år.
- Finansrapportering til politiske organer følger opplegget for økonomisk rapportering med hensyn til rapporteringshyppighet (ref. Økonomireglementet). Det skal

rapporteres minimum to ganger i løpet av året og ved årsslutt. Krav til innholdet i rapporteringen fremgår av finansreglementet punktene 8.7 og 9.1.

Rapportering skal skje uten ugrunnet opphold etter at grunnlagsdata fra forvaltere og regnskapsfunksjonen foreligger. Kommunedirektøren fastsetter nærmere frister for rapportering.

## 6 Internkontroll

Budsjett- og analyseenheten/finansforvalter følger opp kvalitetssikringen i henhold til finansreglementet punkt 9.2 på vegne av kommunedirektøren, ved å sørge for at uavhengig instans med tilstrekkelig kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurderer finansreglementet og rutinene. Vurderingen av finansreglementet skal foreligge før finansreglementet vedtas av kommunestyret.

## 7 Vedlegg og referanser

### 11.5 Regel for kontroll ved langsiktige plasseringer.

## 8 Arkivering

Kommunens arkivsystem WEB-sak skal benyttes til arkivering av dokumentene fortløpende inkl. avtaler, grunnlagsdokumenter og evt. protokoll. Original avtale skal sendes dokumentsenteret for oppbevaring i kontraktsarkiv.

## Dokumenthistorikk

| Rev.nr. | Dato       | Revidert av                       | Revisjon godkj. av              | Endringer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|------------|-----------------------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0       | 02.05.2011 | Kristin Bjaaland, Randi W. Brekke | Marit Langfeldt Ege             | Ny regel i håndboken. Basert på rapporteringsinstruks fra 2004. Nye punkter iht mal: 2, 3, 4, 6, 7, 8. Endringer: pkt 5.1 ny standard (GIPS); pkt 5.3 referanseindeks/nytt reglement; pkt 5.4 /4 sharpe's ratio (ny) og siste setning (ny); pkt 5.5 siste setning (ny) punkt 8 arkivering ny, ansvar inkl. finansforvalter |
| 1       | 27.6.2014  | Randi W. Brekke                   | Økonomidirektør Astrid A. Nesbø | Mindre omskriving og tilpassing iht revisjon av finansreglementet (2014) og Økonomireglementet (2013)                                                                                                                                                                                                                      |
| 2       | 22.10.2019 | K.M.Aarø                          |                                 | Endret tittel fra rådmann til kommunedirektør i henhold til ny kommunelov.                                                                                                                                                                                                                                                 |

|   |            |            |                                                        |                                        |
|---|------------|------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| 3 | 16.01.2020 | R.W.Brekke | Direktør for virksomhetsstyring og økonomi, Ove Myrvåg | Endringer i henhold til ny kommunelov. |
|   |            |            |                                                        |                                        |